

ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΘΕΙΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Στιχηρόν Ἰδιόμελον Ἦχος α' Κυριακή Βαΐων Ἑσπέρας
Ἐρχόμενος ὁ Κύριος, πρὸς τὸ ἐκούσιον Πάθος, τοῖς Ἀποστόλοις
ἔλεγεν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
παραδοθήσεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς γέγραπται περὶ
αὐτοῦ. Δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς, κεκαθαρμέναις διανοίαις,
συμπορευθῶμεν αὐτῷ, καὶ συσταυρωθῶμεν, καὶ νεκρωθῶμεν δι'
αὐτόν, ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς, ἵνα καὶ συζήσωμεν αὐτῷ, καὶ
ἀκούσωμεν βοῶντος αὐτοῦ, οὐκέτι εἰς τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ,
διὰ τὸ παθεῖν· ἀλλὰ ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ Πατέρα
ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου, καὶ Θεὸν ὑμῶν, καὶ συνανυψῶ ὑμᾶς εἰς τὴν
ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗΣ

Πρ. Ζαχαρίας Θ' 9 «Ίδου ὁ Βασιλεύς σου ἔρχεται σοι ...
πραῦς».

ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ο ΝΥΜΦΙΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΡΧΕΤΑΙ

Πρ. Ιερεμίας Μ' 11 «Φωνὴ Νυμφίου καὶ φωνὴ Νύμφης».

Τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων τὸ βράδυ στοὺς ναοὺς τελεῖται ὁ ὄρθρος τῆς Μεγάλης Δευτέρας. Στὶς βραδινὲς Ἀκολουθίες κάθε ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας ψάλλεται ὁ ὄρθρος τῆς ἄλλης ἡμέρας, πού εἶναι γνωστός ὡς «Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου». Λέγεται ἔτσι ἀπὸ τὸ τροπάριο «Ίδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται ...». Ἐπίσης, τὴν ἡμέρα αὐτὴ θυμόμαστε τὴν ἱστορία τοῦ «παγκάλου (πολὺ καλοῦ) Ἰωσήφ», ὁ ὁποῖος πουλήθηκε ἀπὸ τ' ἀδελφία του, δούλος στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ χάρις στὴν πίστη του στὸ Θεὸ καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός του, ὁ Θεὸς τὸν δόξασε. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Κύριος πουλήθηκε ἀπὸ τὸν Ἰούδα, ὑπέμεινε τὰ φρικτὰ πάθη καὶ δοξάστηκε μὲ τὴν Ἀνάστασή Του. Θυμόμαστε ἐπίσης, καὶ τὴ σικιὰ πού ξεράθηκε, ὅταν τὴν καταράστηκε ὁ Χριστός, ἐπειδὴ δὲν ἔκανε καρπούς. Θέλοντας ἔτσι νὰ μᾶς δείξει ὅτι κι ἐμεῖς κινδυνεύουμε, ὅταν δὲν κάνουμε «πνευματικὸς καρπούς».

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Ο ΘΕΙΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Πρ. Ησαΐας ΞΑ' 1-2 καὶ Λουκ. Δ' 19 «Κηρῶσαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, καλέσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν».

Πρ. Ησαΐας ΝΓ' 1 «Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; ...».

Πρ. Ησαΐας ΣΤ' 10 «Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου ... ».

Ψαλμ. ΡΙΖ' 22-23 καὶ Ματθ. ΚΑ' 42 «Λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν».

Τὴ Μεγάλῃ Δευτέρῃ τὸ βράδυ τελεῖται ὁ ὄρθρος τῆς Μεγάλῃς Τρίτης καὶ ὁ ἱερέας ἀναγιγνώσκει στὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο τὴν παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων. Ὁ Κύριος εἶπε, ὅτι οἱ δέκα Παρθένες βγῆκαν νὰ ὑποδεχθοῦν τὸ Νυμφίον (τὸ γαμπρό). Οἱ πέντε ἀπ' αὐτὰς ἦταν φρόνιμες (μυαλωμένες) καὶ προνοητικὲς καὶ πήρανε μέσα στὶς λαμπάδες, στὰ φανάρια τοὺς λάδι. Ἐπειδὴ ὅμως ἄργησε νὰ ῥθει ὁ Νυμφίος, νύσταξαν καὶ κοιμήθηκαν. Τὰ μεσάνυχτα ἀκούστηκε φωνή. Ἰδού, ὁ Νυμφίος ἔρχεται. Τότε οἱ φρόνιμες ἀναψαν τὶς λαμπάδες τοὺς καὶ μπήκανε μὲ τὸ Νυμφίον μέσα στὸ γάμο, στὸ παλάτι. Ἀλλὰ οἱ ἄλλες, ποὺ δὲν εἶχαν λάδι, πήγανε νὰ ἀγοράσουν. Εἶχε ὅμως ἐν τῷ μεταξύ κλείσει ἡ πόρτα καὶ μείνανε ἔξω. Τὸ τί ἐννοεῖ αὕτη ἡ παραβολή, μᾶς τὸ λέει τὸ ὑπέροχο τροπάριον «Ἰδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται ...».

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ο ΛΑΤΕΥΤΟΣ ΠΡΟΔΙΔΕΤΑΙ

Πρ. Ζαχαρίας ΙΑ' 12-13 «Καὶ ἔστησαν τὸν μισθὸν μου τριάκοντα ἀργυροῦς ... καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου».

Τὴ Μεγάλῃ Τρίτῃ τὸ βράδυ ψάλλεται ὁ ὄρθρος τῆς Μεγάλῃς Τετάρτης. Σ' αὐτὸν ἀκοῦμε γιὰ τὴ μετάνοια τῆς ἁμαρτωλῆς

γυναίκας, τῆς πόρνης, πού ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Κυρίου, μὲ μύρα καὶ δάκρυα. Τῆ μεγαλειώδη αὐτῆ μετάνοια μᾶς περιγράφει τὸ ὠραιότατο τροπᾶριο τῆς Κασσιανῆς: «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή ...». Ἡ πόρνη γυναίκα μετάνιωσε γιὰ τὶς ἁμαρτίες της καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ζοῦσε, γι' αὐτὸ καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ζήτησε συγχώρεση ἀπὸ τὸν Κύριο. Μακάρι καὶ μεῖς ν' ἀκολουθήσουμε τὸ λαμπρὸ παράδειγμά της. Νὰ καταλάβουμε τὰ λάθη μας, νὰ κλάψουμε γι' αὐτὰ καὶ νὰ τρέξουμε στὸ πετραχήλι τοῦ πνευματικοῦ γιὰ νὰ ζητήσουμε συγχώρεση ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ν' ἀξιωθοῦμε νὰ κοινωνήσουμε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ὄχι σὰν τὸν προδότη Ἰούδα. Τῆ Μεγάλῃ Τετάρτῃ τὸ ἀπόγευμα στοὺς ναοὺς τελεῖται τὸ Μυστήριον τοῦ Ἱεροῦ Εὐχελαίου, γιὰ τὴ «συγχώρηση» τῶν ἁμαρτιῶν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνίσχυση τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΡΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ψαλμ. ΟΖ' 24 «Καὶ Ἄρτον Οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς».

Ψαλμ. ΡΙΕ' 4 «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι».

Τῆ Μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ πρωὶ τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς παράδοσης τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. «Λάβετε, φάγετε· τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμα μου ... πῖετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ Αἷμα μου ...», πού ἔγινε στὸ Μυστικὸ Δεῖπνο. Τὸ βράδυ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ὁ Χριστὸς μὲ πολλὴ ταπείνωση ἔπλυνε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν Του, ὅλων τῶν μαθητῶν Του καὶ τοῦ Ἰούδα, γιὰ νὰ μᾶς διδάξει τὴ μεγάλη ἀρετὴ τῆς ταπείνωσης. Ἦταν τὸ τελευταῖο Πάσχα

πού θα ἔκανε μ' αὐτούς. Μετὰ ἀπὸ τὴν πρώτη Θεία Κοινωνία, ἀποσύρθηκαν στὴ Γεθσημανή, ὅπου ὁ Χριστὸς προανήγγειλε στοὺς μαθητὲς Του τὸ Πάθος καὶ τὴν Ανάσταση. Ἐπειτα, προσευχήθηκε στὸ Θεὸ Πατέρα γιὰ ὅ,τι θ' ἀκολουθοῦσε, καὶ ἔκανε ἀπόλυτη ὑπακοή στὸ θέλημά Του. Ἐκεῖ ὁ Ἰούδας τὸν συνάντησε καὶ τὸν ὑπέδειξε στοὺς στρατιῶτες φιλώντας Τον. Πρόδωσε τὸ Θεὸ του γιὰ τριάντα ἀργύρια! Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριός μᾶς προέτρεψε «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν» (Μαρκ. ΙΔ' 38).

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ο ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Πρ. Ησαΐας ΝΓ' 4 «Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται».

Πρ. Ησαΐας Ε' 1 «Ἄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ἄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου».

Ὁ ὀρθρος τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἢ ἀλλιῶς ἡ ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν ψάλλεται τὸ βράδυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Τὰ γνωστὰ σὲ ὅλους μας «δώδεκα Εὐαγγέλια», δηλαδὴ δώδεκα περικοπὲς ἀπὸ τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια. Σ' αὐτὲς ἐξιστοροῦνται τὰ Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου. Ἵστερα ἀπὸ τὸ πέμπτο Εὐαγγέλιο καὶ μὲ ταπεινὴ καὶ κατανυκτικὴ εἴσοδο, ὁ ἱερέας τοποθετεῖ στὴ μέση τοῦ ναοῦ τὸν Ἐσταυρωμένο, ὅπου Τὸν προσκυνοῦμε μὲ πολὺ σεβασμὸ καὶ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη, πού ἔπαθε ὅλα αὐτὰ γιὰ μᾶς, γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας. Ἐδῶ ψάλλεται τὸ «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου ...». Τὰ γεγονότα πού ἐκτυλίσσονται εἶναι τρομερά.

Τὸ Μηνολόγιο τῆς Ἐκκλησίας λέγει: «Τῇ ἀγία καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ, τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτελοῦμεν· τοὺς

ἐμπτυσμούς, τὰ ῥαπίσματα, τὰ κολαφίσματα, τὰς ὕβρεις, τοὺς γέλωτας, τὴν πορφυρᾶν χλαίναν, τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον, τὸ ὄξος, τοὺς ἥλους, τὴν λόγχην, καὶ πρὸ πάντων, τὸν Σταυρόν καὶ τὸν θάνατον, ἃ δι' ἡμᾶς ἐκὼν κατεδέξατο· ἔτι δὲ καὶ τὴν τοῦ εὐγνώμονος Ληστοῦ, τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ, σωτήριον ἐν τῷ Σταυρῷ ὁμολογίαν». Ὁ Χριστὸς ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς πόνους, διψᾷ καὶ τοῦ δίνου ξίδι. Ὅλοι τὸν ἐμπαίζουν ... Δύο ληστὲς σταυρωνόταν μαζί Του, ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς Τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν συγχωρήσει καὶ νὰ τὸν πάρει μαζί Του στὸν Παράδεισο, λέγοντας: «**Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου**». Ἡ μετάνοια αὐτῆ τοῦ ληστῆ τοῦ ἄνοιξε τις πύλες τοῦ Παραδείσου. Μετὰ ἀπὸ λίγο μὴν ἀντέχοντας ἄλλο ὁ Χριστὸς, παραδίδει τὸ Πνεῦμα. Σεισμὸς μεγάλος γίνεται καὶ τάφοι ἀνοίγουν καὶ νεκροὶ ἀνασταίνονται. Ὅλη ἡ κτίσις συμπάσχει μὲ τὸ Δημιουργό! Ἡ Παρασκευὴ γιὰ τοὺς χριστιανούς εἶναι ἡμέρα πένθους, ἡ ἡμέρα τοῦ Θανάτου τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι αὐστηρὴ νηστεία.

Μεγάλῃ Παρασκευῇ τὸ πρωί. Ἡ ψυχὴ μας συγκλονίζεται μὲ τὰ φρικτὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ. Τελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν καὶ ὁ Ἑσπερινὸς τοῦ Μεγάλου Σαββάτου ἢ ἀλλιῶς ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀποκαθήλωσης. Στὴν ἀκολουθία τῶν Ὁρῶν παρουσιάζονται ἐν συντομίᾳ τὰ Πάθη (ῶρες: Πρώτη, Τρίτη, Ἑκτη, Ἐνάτη). Ὁ Χριστὸς βρίσκεται ἀκόμη πάνω στὸ Σταυρό. Ἡ Ἐνάτη Ὁρα εἶναι ἡ ὥρα τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ Σταυρὸ (Ἡ Ἐνάτη ὥρα τῆς ἡμέρας ἀντιστοιχεῖ στὶς τρεῖς τὸ μεσημέρι). Μετὰ τὴν Ἐνάτη Ὁρα ἀρχίζει ὁ Ἑσπερινός. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιο ὁ ἱερέας ἔρχεται στὸ Σταυρό, προσκυνᾷ τὸ Χριστὸ καὶ Τὸν ἀποκαθηλώνει (ξεκρεμᾷ), σὰν ἄλλος Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, Τὸν τυλίγει μὲ λευκὸ ὕφασμα καὶ Τὸν ἐναποθέτει στὸ Ἱερό. Ἐξέρχεται ὕστερα ἀπὸ λίγο (ὁ ἱερεὺς) ἔχοντας στὸ κεφάλι του τὸ Ἱερὸ ὕφασμα τοῦ Ἐπιταφίου. Μετὰ

ἀπὸ περιφορὰ μέσα στὸ ναὸ τὸ ἐναποθέτει στὸ ξύλινο κουβούκλιο τοῦ Ἐπιταφίου. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ δὲν ἐργαζόμαστε. Εἶναι ἡμέρα μεγάλης νηστείας καὶ πένθους· δὲν τρῶμε οὔτε λάδι· εἶναι ἡμέρα ξηροφαγίας.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

Ο ΛΥΤΡΩΤΗΣ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ ΜΑΣ

Πρ. Ησαΐας ΙΔ' 9, 11 «Ὁ Ἄδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι ... κατέβη εἰς ἄδου ἢ δόξα σου».

Ψαλμ. ΡΣΤ' 14, 16 «Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέρρηξεν ... ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν».

Τὸ Μηνολόγιο τοῦ Μεγάλου Σαββάτου λέγει: «Τῷ ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαββάτῳ τὴν θεόσωμον ταφὴν καὶ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζομεν, δι' ὧν τῆς φθορᾶς τὸ ἡμέτερον γένος ἀνακληθέν, πρὸς αἰωνίαν ζωὴν μεταβέβηκε».

Ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας αὐτῆς ψάλλεται τὸ βράδυ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Ἐκεῖ ψάλλονται καὶ οἱ ὑπέροχοι ὕμνοι – θρηνοὶ τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τὰ Ἐγκώμια. Κατόπιν γίνονται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου, τὴν ὁποία παρακολουθοῦν μὲ πολλὴ ὀδύνη οἱ χριστιανοί. Ὁ ἱερέας καλύπτει τὴν Ἁγία Τράπεζα μὲ τὸ ὕφασμα τοῦ Ἐπιταφίου. Ἐδῶ διαβάζεται ἡ προφητεία τοῦ Ἰεζεκιήλ, πὺν κάνει λόγο γιὰ τὴν Ἀνάστασι τῶν νεκρῶν. Ἡ ἀκολουθία κλείνει μὲ τὴν ἀνάγνωσι τοῦ Εὐαγγελίου πὺν μιλά γιὰ τὰ μέτρα πὺν πῆραν οἱ Ἰουδαῖοι γιὰ νὰ συκοφαντήσουν τὴν Ἀνάστασι.

Τὸ Μεγάλο Σάββατο τὸ πρῶτὸ ψάλλεται ὁ Ἐσπερινός τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ τελεῖται ἡ Θεία

Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ψάλλονται τροπάρια ποῦ μιλοῦν γιὰ τὴν Ἀνάσταση, γι' αὐτὸ λέγεται ἀλλιῶς καὶ «Πρώτη Ἀνάσταση». Διαβάζεται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωνᾶ, τὸν ὁποῖο κρατοῦσε μέσα στὴν κοιλιά του ἓνα κῆτος (φάλαινα) γιὰ τρεῖς ἡμέρες, ποῦ συμβολίζει τὴν τριήμερη Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης διαβάζεται τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Προφήτη Δανιήλ, γιὰ τοὺς τρεῖς παῖδες. Ὅπως αὐτοὶ δὲν ἔπαθαν τίποτε στὸ καμίνι ποῦ τοὺς ἔριξαν, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἔπαθε τίποτε στὸν Ἄδη, οὔτε τὸ σῶμα Του ὑπέστη κάποια φθορὰ μέσα στὸν Τάφο. Μετὰ τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα, ὁ ἱερέας ρίχνει βᾶγια σὲ ὅλο τὸ ναὸ ὡς σύμβολο τῆς ἐπερχόμενης νίκης κατὰ τοῦ θανάτου. Καὶ μετὰ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία. Αὐτὸ τὸ Σάββατο τοῦ χρόνου εἶναι τὸ μόνο ποῦ δὲν τρῶμε λάδι (ἡμέρα νηστείας).

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΝΙΚΗΤΗΣ. Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣ ΜΑΣ.

Ψαλμ. ΕΖ' 2 «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ».

Πρ. Ησαΐας ΜΘ' 6 «Δέδωκά σε εἰς διαθήκην ..., εἰς Φῶς Ἐθνῶν τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς».

Μεγάλο Σάββατο τὸ βράδυ. Ὁ ἱερέας ἀνάβει τὸ τρικέρι ἀπὸ τὸ ἀκοίμητο (ποῦ μένει ὅλο τὸ χρόνο ἀναμμένο) καντήλι τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἢ μὲ τὸ Ἅγιο Φῶς ἀπὸ τὸν Πανάγιο Τάφο. Βγαίνει στὴν Ὁραία Πύλη καλώντας τοὺς πιστοὺς νὰ πάρουν τὸ Φῶς λέγοντας: «Δεῦτε λάβετε Φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, καὶ δοξάσατε Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν». Οἱ πιστοὶ μὲ ἀναμμένες λαμπάδες βγαίνουν στὸ προαύλιο τοῦ ναοῦ. Ἐπικεφαλῆς τῆς πομπῆς οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψάλτες. Ἡ πομπὴ αὐτὴ θυμίζει τὴν πορεία τῶν Μυροφόρων τῆ νύχτα τῆς Ἀνάστασης, στὸ ἄδειο μνήμα τοῦ Κυρίου. Ὁ ἱερέας διαβάζει τὴν

ἀναστάσιμη περικοπή ἀπὸ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἀντηχεῖ μὲ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τὸν νικητήριον παιάνα «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ, ΘΑΝΑΤΩ ΘΑΝΑΤΟΝ ΠΑΤΗΣΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΝΗΜΑΣΙ, ΖΩΗΝ ΧΑΡΙΣΑΜΕΝΟΣ». Ὑστερα μέσα στὸ Ναὸ ἀκολουθεῖ ὁ ὄρθρος καὶ ἡ Πασχαλινὴ Θεία Λειτουργία. Σ' αὐτὴν πρέπει νὰ παραβρισκονται ὅλοι οἱ πιστοὶ καὶ νὰ μὴ φεύγουν καὶ γίνονται σὰν τὸν Ἰούδα ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο. Σ' αὐτὴ τὴν Ἀναστάσιμη Θεία Λειτουργία διαβάζεται καὶ ὁ περίφημος «Κατηχητικὸς Λόγος» τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Τὸ πρωὶ ἢ τὸ ἀπόγευμα τοῦ Πάσχα γίνεται ὁ Ἑσπερινὸς τῆς ἀγάπης, στὸν ὁποῖο διαβάζεται τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο σὲ πολλές γλῶσσες. Ἡ ἑβδομάδα ποὺ ἀκολουθεῖ λέγεται «Διακαινήσιμη», γιατί μᾶς καλεῖ ὅλους σὲ νέα – καινούρια (καινὴ) καὶ ἁγία ζωὴ. Παλαιότερα τὴν ἑβδομάδα αὐτὴ φοροῦσαν λευκὰ ροῦχα, ὅπως οἱ νεοβαπτίζομενοι.

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ἀρχιμ. π. Ἀθ. Σ.